İDÜ-UBBK

İDU-IHC

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ ULUSLARARASI BEŞERÎ BİLİMLER KONGRESİ 7-9 ARALIK 2020

TAM METİN BİLDİRİ KİTABI

EDİTÖRLER

BEDRİYE TUNÇSİPER

DİLEK İNAN

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ
ULUSLARARASI BEŞERî BİLİMLER KONGRESİ
7-9 ARALIK 2020
TAM METİN BİLDİRİ KİTABI

İZMİR DEMOKRASİ UNIVERSITY
INTERNATIONAL HUMANITIES CONGRESS
DECEMBER 7-9, 2020
PROCEEDING BOOK

EDİTÖRLER

Bedriye Tunçsiper
Dilek İnan

2020

İzmir Demokrasi Üniversitesi
Uluslararası Beşerî Bilimler Kongresi
7-9 Aralık 2020
Tam Metin Bildiri Kitabı

İzmir Demokrasi University
International Humanities Congress
December 7-9, 2020
Proceeding Book

Editörler
Bedriye Tunçsiper
Dilek İnan

ISBN
978-605-69933-8-1

İzmir Demokrasi Üniversitesi Yayınları

2020

www.idu.edu.tr
www.ihc.idu.edu.tr

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz; Yazılı izin olmadan radyo ve televizyona uyarlanamaz; oyun, film, elektronik kitap, CD ya da manyetik bant haline getirilemez; fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ
2016

İÇİNDEKİLER

KURULLAR…… 7

ÖN SÖZ…… 10

Lydia/Tripolis'ten Kırmızı Astarlı Yerel Üretim Bir Grup Seramik 11
Mehmet OK

Patara'dan Bir Anta Başlığı..... 24
Feyzullah ŞAHİN

Tarih Bilimini ve Öğretimini Etkileyen Âmiller 35
Refik TURAN

Hun Hâkimiyetinde Doğu Türkistan'ın Yeri..... 41
Konuralp ERCİLASUN

Yuan-Koryŏ-Kamakura İlişkileri Ve "Üç Seçkin Devriye" Üzerine Bir Değerlendirme .. 46
Gaye YAVUZCAN

Osmanlı Tarih Yazımında Seçkin Ya Da Öteki Olmak: Tarihçilerin Siyasete Yön Verme Gayreti 62
Alaattin AKÖZ - Ahmet Kerim DEMİREĞEN

On Altıncı Yüzyıl Sonlarında İzmir'de Terk Edilmiş Köyler Sorunu..... 74
Ayşe DEĞERLİ

18. Yüzyılın Başlarında Osmanlı-Venedik Deniz Sınırı Hakkında Bazı Belgeler 84
Mustafa ÖZTÜRK

Tercüman-ı Hakikat Gazetesinde Madam Gülnar..... 99
Taner TUNÇ

İzmir'in Düşman İşgalinden Kurtuluşu Sonrasında Yayınlanan Beyannameler (Eylül 1922) 107
Beral ALACI

Atatürk Dönemi'nde Dinî Bayramların Değişen Politik Ve Toplumsal İşlevleri 114
Demo Ahmet ASLAN

Geçmişten Günümüze Kazak Türkçesinde Latin Harfleri..... 123
Tuğba AKTAŞ ÖZKAN

Sürgünün Olanaksızlığında "Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm" Romanı..... 136
Ülkü ELİUZ - Emrah SEFEROĞLU

Sabahattin Ali'nin "Öksüz Kız Masalı" Şiirinde Mitik Ve Masalsı Unsurlar..... 146
İsmail KEKEÇ

Mimetic Rivalry and Glory in Shakespeare's *Titus Andronicus* 155
Mehmet Akif BALKAYA

From Diffidence to Rivalry: Shakespeare's Macbeth..... 168
Mehmet Akif BALKAYA

Desire and Competition in Shakespeare's *King Lear* 181
Mehmet Akif BALKAYA

Perspectives from Humanities: Revisıting the Anthropocene..... 194
Najmeh NOURİ

Re-membering and Re-Writing Black (Hi)Stories: The Works of Suzan-Lori Parks and Kara Walker 202
Gülşen ASLAN USLU

The Scarlet Letter, Hawthorne and his Contemporaries..... 212
Saša SIMOVIĆ

Bilim Felsefesinde Gözlemlenebilir ve Gözlemlenemez Ayrımının Ölçütü 221
Pakize ARIKAN SANDIKCIOĞLU

Hume'da Empirist Anlam Teorisinin Temeli Olarak Algılama, İzlenim ve İde 230
Pınar TÜRKMEN BİRLİK

Türkiye'de Aile, Yoksulluk ve Devlet 238
Muhterem ALTIN

Uyuşmazlık Temelinde Özneleşme İmkânı: *Antigone*..... 249
Didar Deniz ALTINKAYA

Avustralya'daki Türkiyeli Göçmenlerin Yaşam Doyumları ve Aktif Yurttaşlık Durumlarına İlişkin Sosyolojik Bir Değerlendirme..... 257
Kemal DİL - Satı DİL

The Covid-19 Effects on The Colombian Post Conflict Peace Building Period…… 283
Mustafa ERÇAKICA

Covıd-19 Pandemisi Döneminde Nitel Araştırma Yapmak..... 284
Meral SALMAN YIKMIŞ

Covıd-19 Pandemisine İnsan Hakları Merceğinden Bakış..... 295
Hilal CECANPINAR

Jandarma'da Kurmay Subaylığa Dayalı Kariyer Sistemi Ve Yabancılaşma -İstifa Etmiş Jandarma Subayları Örneği- 307
Evren MÜHÜRCÜOĞLU

Eğitimde Stratejik Planlama: Türkiye'deki Devlet Üniversitelerinin Swot Analizleri Üzerine Bir Değerlendirme 320

Hande ŞAHİN – Dilek ARKENE

Sınıf Öğretmenleri Ve Okul Öncesi Öğretmenlerinin Matematiksel Yatkınlık Düzeyleri Üzerine Pilot Bir Çalışma 328

Hülya GÜR – Yaşar ERSOY

Walters Sanat Müzesi'nde Bulunan, Hayvan Tasvirleri Ve Anlamlarına Dair Bir Murakka Örneği 340

Sevda EMLAK

Covıd-19 Pandemisi Süresince Moda Koleksiyonlarının Değişen Sergilenme Biçimleri 355

Gözde YETMEN

Sonsuz Aynalı Odalardan Yayoi Kusama'ya Bakmak 365

Çiğdem TANYEL BAŞAR

KURULLAR

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Bedriye Tunçsiper

Kongre Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Bedriye Tunçsiper (Rektör)

Prof. Dr. Dilek İnan (Dekan v.)

Prof. Dr. B. Ayça Ülker Erkan

Prof. Dr. Günay Öztürk

Prof. Dr. Hülya Yüksel

Prof. Dr. Mustafa Öztürk

Prof. Dr. Nuray Gümüştekin

Doç. Dr. Ayşe Değerli

Doç. Dr. Erim Konakçı

Doç. Dr. Gonca Kuzay Demir

Doç. Dr. Hande Şahin

Doç. Dr. Mustafa Aça

Doç. Dr. Özden Ürkmez

Doç. Dr. Pınar Augereau

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gül Hüseyniklioğlu

Dr. Öğr. Üyesi Beral Alacı

Dr. Öğr. Üyesi Berrak Özgür

Dr. Öğr. Üyesi Demo Ahmet Aslan

Dr. Öğr. Üyesi Feyzullah Şahin

Dr. Öğr. Üyesi Funda Adıtatar

Dr. Öğr. Üyesi Meral Salman Yıkmış

Dr. Öğr. Üyesi Özge Akgül

Dr. Öğr. Üyesi Pınar Türkmen Birlik

Dr. Öğr. Üyesi Savaş Taş

Dr. Öğr. Üyesi Seçil Özdemir Metlioğlu

Dr. Öğr. Üyesi Setenay Akduman

Dr. Öğr. Üyesi Sinem Cankardaş Nalbantçılar

Dr. Öğr. Üyesi T. Elif Toprak Yıldız

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Aktaş Özkan

Metin Akbulut

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Ali ERGUR, Galatasaray Üniversitesi
Prof. Dr. Aytül ÖZÜM, Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. B. Ayça ÜLKER ERKAN, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Prof. Dr. Bahadır DUMAN, Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Behçet Kemal YEŞİLBURSA, Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Birsel KÜÇÜKSİPAHİOĞLU, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Craig JANES, University of Waterloo
Prof. Dr. Dilek DİRENÇ, Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Dilek İNAN, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK, Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Eşref ABAY, Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Fatmagül DEMİREL, Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Hakan ÇÖREKÇİOĞLU, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Hakan ÇETİNKAYA, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hakkı UYAR, Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Halil İbrahim ŞAHİN, Balıkesir Üniversitesi hsahin@balikesir.edu.tr
Prof. Dr. Havva IŞIK, Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Hülya YÜKSEL KURUPPATH MANI, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim SAADAOUİ, Tunus Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim YILMAZÇELİK, Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Kjell TÖRNBLOOM, ETH University,
Prof. Dr. Konuralp ERCİLASUN, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Levent AYSEVER, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Mahmoud YAZBAK, Hayfa Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Akif ERDOĞRU, Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali KAYA, Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Metin TİMUÇİN, Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Mualla UYDU YÜCEL, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR, İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK İzmir Demokrasi Üniversitesi
Prof. Dr. Naoise Mac Sweeney, University of Wien
Prof. Dr. Nazan TUTAŞ, Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Nuran EROL, İzmir Ekonomi Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer Faruk ŞİMŞEK, Rumeli Üniversitesi
Prof. Dr. Özlem Berk ALBACHTEN, Boğaziçi Üniversitesi
Prof. Dr. Pınar TINAZ, Beykoz Üniversitesi
Prof. Dr. Seda DURAL, İzmir Ekonomi Üniversitesi
Prof. Dr. Sevinç Özen Güçlü, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Visam Mansur, Beykent Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf KÜÇÜKDAĞ, KTO Karatay Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Ozan, Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Armağan Erdoğan, Beykoz Üniversitesi
Doç. Dr. Aylin Çankaya, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe DEĞERLİ, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Candan Duran -AydIntug, University of Colorado
Doç. Dr. Derya Durusu EMEK-SAVAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Erim KONAKÇI, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Fulya Dedeoğlu, Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Gonca KUZAY DEMİR, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Hande ŞAHİN, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Hatice KAFADAR, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut Bilge Baştürk, Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Murat ÖZTÜRK, İnönü Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa AÇA, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Özcan Yılmaz Sütçü, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Özden ÜRKMEZ, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem Duva Kaya, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Pınar AUGEREAU, İzmir Demokrasi Üniversitesi
Doç. Dr. Seda CAN, İzmir Ekonomi Üniversitesi
Dr. Ainur MAYEMEROVA, Nazarbayev Üniversitesi
Dr. Bogdona Milic, Austrian Academy of Sciences-ÖAW
Dr. Emel Gökgözoğlu, Balıkesir Üniversitesi
Dr. Ghina Mrad, Trablus Üniversitesi
Dr. Mary RIchards, Brunel Universitesi
Dr. Miras KOSSYBAYEV, Gumilev Avrasya Milli Üniversitesi
Dr. Nakşidil YAZIHAN, Çankaya Üniversitesi
Dr. Khawla SaadaouI, Tunus Üniversitesi
Dr. Vera CostantInI, Venedik Ca'Foscarini Üniversitesi
Dr. Viacheslav StanIslavsky, Institute of History of Ukraine

ÖN SÖZ

Beşeri bilimler analitik ve eleştirel yöntemler kullanarak insan kültürünü inceleyen akademik disiplinlerin tümünü kapsar; antik ve modern diller, edebiyat, felsefe, din, görsel/gösteri sanatlar, tarih, antropoloji, sosyoloji, arkeoloji ve kültür araştırmaları gibi alt dallara ayrılır. Beşeri bilimlerin genel amacı, bilgeliği ortaya çıkarmak, insanlık tarihi kadar eski olan soruları ele almak, insanın yaşam ve var olma koşullarında karşılaştığı güçlükleri anlamasına yardımcı olmaktır.

İzmir Demokrasi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi tarafından düzenlenen Uluslararası Beşerî Bilimler Kongresi (International Humanities Congress) 7-9 Aralık 2020 tarihleri arasında çevrimiçi (online) olarak gerçekleştirilmiştir. Kongre programı süresince, ulusal ve uluslararası davetli konuşmacılar, alanlarındaki güncel bilgileri ve öne çıkan yenilikleri paylaşarak, beşeri bilimlere disiplinlerarası bakış açısı sağlamıştır.

Uluslararası Beşerî Bilimler Kongresinde sunulan tam metin bildiriler kitabı, beşeri bilimlerin zengin farklılıklarını ortaya koyarak, kuramsal ve uygulamalı araştırmalar aracılığı ile evrensel bilgi birikimine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Kongrede emeği geçen Kongre Düzenleme Kuruluna, hakem sürecinde yer alan değerli bilim insanlarına, İzmir Demokrasi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi akademik ve idari personelimize teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Bedriye TUNÇSİPER

ve

Kongre Düzenleme Kurulu

SÜRGÜNÜN OLANAKSIZLIĞINDA "BİR KEDİ BİR ADAM BİR ÖLÜM" ROMANI

In the Context of Bound Exile, The Novel Titled "Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm"

Ülkü ELİUZ*

Emrah SEFEROĞLU**

Özet

Çağrışımsal bakımdan geleceği imleyen olanak, bireyin herhangi bir şekilde engellenmeyen varoluşsal ideallerinin, atılımlarının bütünüdür. Olanak, kişinin kendini gerçekleştirme, otantikliğe ulaşma, tamlık yaşama sınırlarını genişletir. Olanaklarının farkında olmayan birey, farkına varmadan yaşadığı çözülüşü aşmak için mekânsal kaçış ile başlayan vicdani yüzleşme, toplumsal engelleyicilerle çatışma, zamansal ve mekânsal kuşatılmışlığı aşma görünümdeki değişim ve dönüşümlere maruz kalır. Olanaktan olanaksızlığa genişleyen bu sürükleniş, bireysel ve toplumsal sarsıntıları beraberinde getirir.

Zülfü Livaneli, tanık olduğu ve yaşadığı gerçeklikleri yazınsal evrende 1 öykü kitabı (8 öykü), 10 roman, 6 deneme, 1 senaryo, 77 beste, 2 Müzik kitabı, 4 anı kitabı ile somutlayan çok yönlü bir sanatkârdır. Eserlerinin özü; kukla, kimliksiz, tekdüze, şey'leştirilmiş kişilerle yığınlaştırılan toplumların yarattığı endişesidir. Geçmiş ve şimdi arasındaki çatışmanın kuşattığı Livaneli kişileri, değerlerin olması gerek sesi ile olan'ların karanlık yüzü arasında sıkışır; döngüsel bir arayış içinde ve başta kendisi olmak üzere her şeyden ve herkesten kaçarlar. Zülfü Livaneli'nin *"Bir Kedi, Bir Adam, Bir Ölüm"* adlı romanında çaresizliklerle dolu yaşamına başkaldırarak mekânsal kaçışı tercih eden, kimlik mutasyonu niteliğindeki iltica ile olanaksızlıkları aşmak isteyen, kendisi ve değerleri ile bağlantının kopması sonucu çözülüş yaşayan bir sürgünün hikâyesi anlatılır. Kendi ülkesindeki olanaksızlıklardan kaçarak mülteci kimliği ile başka ülkelere giden kişilerden olan başkişi Sami Baran, gelişme/ gelişmişlik ile maskelenen bir ortamda yozlaşmadan yabancılaşmaya boyut değiştiren çok katmanlı bir tükenişin içinde kalır. Umutsuzluk,

* Prof. Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, ulkueliuz@ktu.edu.tr

**Öğr. Gör. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Türk Dili Bölümü, emrah.seferoglu@erdogan.edu.tr

bozgun, yalnızlık, çaresizlik, karamsarlık, çözümsüzlük, kaygı, endişe ve bunaltı sarmalındaki başkişi, bozguna uğramamak adına sorumlukların çağrısının ve kendini kurtarma arasındaki ikilemlerin şekillendirdiği eylemlerde bulunur. Onun düşünselden eylemsele doğru ilerleyen direnişi, kendi(sinin) olmayan bir yaşamı sürdürmemek, dayatılan düzenle savaşmak ve kendi sorumluluğunu da yüklenerek özünü yaratmak adınadır. Çökmeye yazgılı tüm yapıların kurtarılabileceğine inanan başkişi, fiziksel sürgünde bozguna uğramama ve yabancılaşmadan var olmak ereğindedir.

Çalışmada Zülfü Livaneli'nin *"Bir Kedi, Bir Adam, Bir Ölüm"* adlı romanı Melvin Seeman'ın yabancılaşma kuramı çerçevesinde çözümlenerek "yabancı" olma göstergelerinin eserdeki görünümleri değerlendirilecektir. Böylece kendisiyle ve yaşamla yüzleşen başkişinin öyküsü bağlamında özgürce seçim yapamama ve seçimlerin sorumluluğunu alamama arasında sıkışan bireylerin kendini kurma aşamasındaki tepki normları analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: "Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm", yabancı, olanak/sızlık, sürgün, seçim, sorumluluk

Abstract

The possibility, which signifies the future in an associative sense, is the whole of the individual's existential ideas and breakthroughs, which are not prevented in any way. Possibility expands the limits of self-realization, attaining authenticity, and self-actualization. The individual, unaware of his possibilities, is exposed to the conscientious confrontation that begins with a spatial escape to overcome the dissolution he experiences without realizing, conflicts with social barriers, and changes and transformations in the appearance of overcoming temporal and spatial encirclement. This route, which turns possibility into impossibility, causes individual and social shocks.

Zülfü Livaneli is a versatile artist, who embodies the realities he has witnessed and lived, in the literature with 1 storybook (8 stories), 10 novels, 6 essays, and 1 script, 77 composition, 2 music book, 4 memory book. His works' essence is the anxiety created by societies massed with typical, unidentified, monotonous, and rebellious people. Surrounded by the conflict between past and present, characters in Livaneli's works are confused with what should be done and what is done. They are in a cyclical quest and escape from everything and everyone, especially themselves. In Zülfü Livaneli's novel "Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm", there is the story of a person's exile, who rebels against his life full of desperation, prefers a spatial escape, wants to overcome the impossibilities with an identity mutation, and dissolves his bonds as a result of the disconnection of himself and his values. Sami Baran, one of the people who escape from the impossibilities in his own country and goes to other countries with his refugee identity, is the protagonist in multi-layered exhaustion that changes dimensions from degeneration to alienation in an environment masked by improvement/development. In a spiral of despair, defeat, loneliness, helplessness, pessimism, insolvency, anxiety, concern, and agitation, the protagonist engages in actions shaped by the dilemmas between the call of responsibilities and self-recovery in order not to be defeated. His resistance, progressing from the intellectual to the operational, is in the name of not living a life that is not his own, fighting

the imposed order, and creating his essence by assuming his responsibility. Believing that all structures destined to collapse can be saved, the protagonist seeks to survive in physical exile without defeat and alienation.

In the study, Zülfü Livaneli's novel "Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm" will be analyzed within the framework of Melvin Seeman's alienation theory, and the signs of being "alien" in work will be evaluated. Thus, in the context of the story of the person who confronts himself and life, the reaction norms of individuals who are stuck between not being able to choose and not taking responsibility for choices freely will be analyzed.

Keywords: "Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm", alien, possibility/impossibility, exile, choice, responsibility

1. Giriş

Zülfü Livaneli, "Düzen Düşkünü Bir Anarşist" adını verdiği romanı beş kez yazar; 2001 yılında "Bir Kedi, Bir Adam, Bir Ölüm" adıyla yayımlar. Roman, İsveç'te yaşayan, dünyanın çeşitli ülkelerinden siyasal nedenlerle sürülmüş insanların uyumsuzluklarını, bunalımlarını, ortak kaderlerini konu alır. Zülfü Livaneli, Türkiye'deki aftan yararlanarak Stockholm'deki Türkiye Büyükelçiliği'nden lacivert pasaportunu aldığı yıl olan 1974'te yazımına başladığı ve 25 yıl üzerinde çalıştıktan sonra romanı, Avrupa'daki siyasi sürgünlerin yaşamına zaman içinde bir bakış olarak nitelendirilir. Türkiye dışında Yunanistan, Sırbistan, İran, İsveç'te yayımlanan kitap, ayrıca "Yalnızlık Mevsimi" adıyla İngilizce, Fransızca ve Almanya'ya çevrilir. Sanatkâr, bu yapıtı ile 55. Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazanır.

Yabancılaşma, "ruhun daha alt bir varlık biçiminden, kendi varoluşundan sıyrılarak, her şeyin kaynağı olan bir ve tek ile bütünleşmesi hâli"dir (Plotinus, 1996: 124). "Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm" isim içeriğinde "bir" hem dünyaya atılan insanın "ey (lem)sel yalnızlığını hem de belgisizliği ifade eder, herhangi bir kedi, herhangi bir adam olmaktan herhangi bir ölümden bahseder. Eserin olay örgüsü:

I. Bölüm

- Başkişi Sami Baran'ın evlenmek üzere olduğu kız arkadaşının örgüt üyesi olduğu gerekçesiyle yanlışlıkla güvenlik güçlerince vurulması
- Baskılar ve yaşadığı travmalar sonucu İstanbul'dan Stockholm'e savrulan bir mülteci olan başkişi Sami Baran'ın yattığı hastanede Türkiye'den bir hastayla (vurulmanın ardından olayı örtbas etmeye çalışan bir bakan) karşılaşması

II. Bölüm

- Norm karakter olan hasta adamın başına gelenlerin sorumlusu olarak gördüğü eski bir bakan olması
- Hasta adamdan intikamını almak amacıyla başkişinin Şili, Uruguay, İran gibi farklı ülkelerden gelmiş mülteci arkadaşlarıyla birlikte bir plan yapması

III. Bölüm

- Bu planı gerçekleştirmenin anadilin yeri geldiğinde düşmanla da anlaşma aracı olabileceğini hesaba katmayan Sami Baran için o kadar kolay olmaması
- Başkişinin hasta adamı intihar etmekten kurtarması
- Eserin; "Öç diye bir şey yoktu bu dünyada, mümkün değildi" şeklinde sona ermesi.

"Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm" romanının entrik kurgusu başkişinin sürgünle gelişen olanaksızlıklarıyla şekillenir. Olanak, belli koşullar altında gerçekleşebilecek olan ya da belli varsayımlardan hareket ederek gerçekleşebileceği ileri sürülen şey; olmasa bile olması herhangi bir şey tarafından engellenmeyen durumdur. Olanaksızlık birey(ler)in kendi benliği dışında gelişen, mecburî şahit olduğu durumu ifade eder. Eser, sürgünün, olanaksızlığın nedeni ve göstereni olarak trajik süreci örnekler. Sürgünün yarattığı trajik süreç, zorunluluk ile olumsallığın karşıtlığının açıklanmasında yararlanılan temel kiplik ulamlarından biridir. Romanı kişilerinin kendisinden topluma evrilen yabancılaşması, kişisel yaşam serüvenlerinin toplumla ve onu yöneten iktidarla çatışmasından kaynaklanır.

Melvin Seeman (1959) modern toplum ya da sanayi toplumu içerisinde yabancılaşmanın tipik bir olgu olduğunu söyler. Ona göre ileri kapitalist toplumlarda var olan yapı ve ilişkiler çerçevesinde birey toplum etkileşimi, özellikle bireylerin kendilerini ve toplumu algılamaları alanında önemli sorunlar doğurmaktadır. Tolan'a göre (1981, s.126) Seeman, sadece yabancılaşma kavramı üzerinde değil anomi kavramı üzerinde de durur bu iki kavramı birleştirme çabası içine girer. Ayrıca yabancılaşma kavramını değer yargısından bağımsız hale getirmeye çalışır. "Yabancılaşmanın Anlamı" adlı makalesinde beş ayrı yabancılaşma kategorisinin olduğunu belirtir (Seeman, 1959: 12): Bireyin toplum içerisindeki bireylerle etkileşim kurabilme olanağını yitirmesi anlamına gelen ve toplum tarafından yüksek değer verilen şeylere bireylerin olması gerekenden daha az değer vermelerinden kaynaklanan bir durum *tecrit edilme duygusu* ya da *toplumsal yalıtım*; bireyin şimdiki durumunun, toplumsal şartların uygun olması halinde daha iyi olabileceği ve mevcut durumun kötü olduğuna inanmasından kaynaklanan hali ifade eden *kendine yabancılaşma;* bireyin kendi davranışının istediği sonuçları elde edemeyeceğini ya da aradığı desteği bulamayacağına ilişkin olumsuz algılamasından, beklentisinden kaynaklanan duygu olan g*üçsüzlük*; toplumsal kuralların belirlediği başarı hedeflerine erişmek için toplum tarafından onaylanmayan davranışların benimsenmesi anlamını taşıyan *normsuzluk ya* da *kuralsızlık*; bireyin neye ve hangi genel doğrulara inanacağını bilememesi hali *anlamsızlık* bu beş ayrı kategori ile oluşturur.

2. Yabancılar Evreni: Kişiler Dünyası-Anomik Bireyler

Eserde yabancılaşmanın bireydeki gösterini Türkiye vatandaşlığından mülteci olmaya evrilir. Her iki boyutta da başkişi "öteki"dir. Kolektif bilincin bütün katmanlarını reddeden başkişi ait hissetmediği yerde düşünerek, planlayarak karar verdiği her şeyden uzaklaşır. Bireyin özde farklı olmadığı ve geçmişte birleşik olduğu bir şeyden ayrı olan benliğinden kastî vazgeçişi ya da teslimiyeti; yani yabancılaşma durumundaki kendisini bu ayrılığın zeminini yok etmek üzere kurban edişi (Hegel, 2004: 75) olan eylemsizleşme

kendine yabancılaşan, güçsüzleşen, kuralsızlaşan, anlamsızlaşan anomik bireylerin başat tepkisidir.

Başkişi "Sami Baran", çok sevdiği ve evlenmek üzere olduğu Filiz'in politik nedenlerle güvenlik güçleri tarafından vurulmasından sonra İsveç'e sığınan ve burada yaşadığı atlatmaya çalışırken karşısına kız arkadaşının ölümünden sorumlu tuttuğu adamın çıkmasıyla öldürmek ya da affetmek ikileminde kalan bir karakterdir. Sami Baran, çoğul bakış açısıyla yazılmış eserin anlatıcılarından biridir. Başkişinin kurgulanan hayatı iki kısma ayrılır. Mülteci olmadan önceki (Türkiye'deki) hayat mülteci olduktan sonraki (İsveç'deki) hayat. Bu iki yaşamın en önemli tarafları ise karakterin birinde ezilen ve diğerinde karşı duran olmasıdır.

Ölümle başlayan ve iki sondan birinin ölüm olduğu eserde anlatıcı, yaşama karşı bireyin duruşunu sorgular. Eserde başkişi, norm karakteri öldürmek isterken kurtarır. "Horatius'un dizesini hatırladım: "Ölmek isteyeni kurtarmak, öldürmekle birdir"(s.201). Anlatıda başkişi geçmişte kaybettiklerinin yasını tutmadan, acıyı ötekileştirmeden acının nedenine temel oluşturmadan değişimleri kabullenemez. Kayıp, bir göçmen veya bir mülteci için ister vatanı olsun isterse de bir kişi veya bir nesne olsun kayıp ardından yaşama adaptasyon süreci gereklidir ve bu süreç başkişi Sami Baran için zordur. Yazar yarattığı karakterin psikolojisinde bu katmanlı birey yapısını irdeler.

Eser; insanın varoluşunu sorgulayarak ne olduğu üzerinde durur ve "insanın ancak kendi varlığı ile kurduğu ilişki yoluyla anlaşılabilen bir varolan olduğu"(nu) belirtir (Heidegger, 1997: 152). Anomik bireyler için tamamlanma ve eksik kalma şeklinde iki temel imkân eserin sorunsalıdır. Kurguda yer alan kişilerin konumu eksik kalma, öteki olma ile daha aşağı bir varlık durumuna gelmez ancak eserde; insanın kendi varlığıyla kurduğu ilişkinin sıradan günlük hayat tarafından belirlendiği ve sınırlı olduğu, bunun ötesine geçemeyen bireyin dünya ve insanlarla ilişkisinin kopacağı aktarılır. Anlatıcı, insanın kendi varlığından kaçışını, kendini unutmasını sıradan günlük yaşamın öznesi olduğunu Sami Baran'ın olaylar karşısındaki duruşuyla örnekler. Başkisinin Stockholm'da etkin özne konumundan pasif özne durumuna dönüşmesi, susturulan özne boyutuna geçişi/ötekileşmesi genel-geçer yargılar dışında kendini düşünmesine, onun kendisi için önemli olanın ne olduğunu anlamasına, görünenin ötesine geçmesine, hileli oyunu bozmasına yol açacak hiçbir şeye izin vermeyen önyargıların, şablonların, değer yargılarının kendi içinde tutarlı bir sistem oluşturduğu bir bütünden kopuşu ile gerçekleşir. Dramatik aksiyonda takılıp kalan insan, bütün kapıları kapalı olduğu halde açık bulunduğuna ilişkin bir kuruntuyu sürekli canlı tutar. Ancak, bütün bunlar bilinçli olarak yapılan işler değildir, çünkü kişilerin mülteci olmadan önceki yaşamlarının belirgin özelliği, kendinden başka bir yaşam üslûbunun imkânı konusunda herhangi bir bilgi ve sezgiden tümüyle yoksun oluşudur. Bireyin topluma karşı maskesi düşerken bilinçlenmesi söz konusu olan bir etmendir. Sami Baran örneğinde; gerçek varoluş hürriyete muhtaçtır ve bu sebepten insana mahsus bir imtiyazdır. Lâkin her insan bu imtiyaza malik ve gerçekten varoluş sahibi değildir. Ancak kendi kendisini serbestçe seçen, kendi varlığını kuran, kendi kendinin eseri olan insan varoluş sahibidir. Başkişi varoluş sahibi olma süreci eserin zamansal ve mekânsal bütünler. Türkiye-İsveç, Türkiye'de vatandaş olmak-İsveç'te mülteci olmak, iki uçta da kendi olma(ma)k romanın çatışma unsurlarıdır.

“Sessiz ve boşalmış mahallede, evler arasındaki beton yollarda yürür, yürür, yürürdü. Çamaşırhaneye giden birkaç kadından, bir de küçük bebeklerini hava almaya çıkaranlardan başka hiç kimse görünmezdi ortalıkta. Çünkü herkes çalışıyordu. Geometrik dar, beton, otomobil girmeyen yollarda hızla yürür, çimenliklere geldiğinde bastığı yerin yumuşadığını hissetmek hoşuna giderdi” (s.14).

Geometrik, dar, beton, otomobil girmeyen yol, soyutlamanın, iletşimsizliğin ve yabancılaşmanın simgesidir. Kendisiyle ve başkalarıyla iletişim kuramayan birey, uzayan yollarda iç yolculuğuna çıkar. Bireysel kendine dönüş eylemi olan yalnızlık kendisiyle, çevreyle, dünyayla ve değerlerle uyumsuzluk yaşamanın sonucu olarak görülür.

“Yaşlı Adam” karakteri anlatıdaki norm karakterdir. Filiz’in öldürülmesinden sonra Sami Baran’ı sorguya çeken onun örgütle ilişkisi olmadığını anlayınca ona Filiz’in solcu örgüt üyesi olduğu ve çıkan çatışma sonucu öldüğü ifadesini vermesi için baskı yapan karakterdir. Başkişi onu daha sonra Stockholm’deki hastanede beyin tümörü tedavisi olurken gören öldürmeyi düşünürken affeder ve kendi eceliyle ölmesini izler.

“Yaşlı adam bazen gelip beni ikna etmeye çalışıyor, diller döküyordu. Sevgilime ihanete zorluyordu beni. Sonra yine işkencecilere teslim ediyordu” (s.118).

Anlatıda yaşlı adam iktidarın simgesidir. Yönetici birey ile yönetilen birey arasındaki çatışmayı imler. Psikolojik açıdan bakıldığında yetkisel gücü olan bireyin yetki gücünü kaybettikten sonraki çöküşünün ifadesidir.

“Anlatıcı” anlatıdaki kart karakterlerdendir. Sami Baran’ın izniyle onun yaşamını kitap olarak yayınlamaya çalışan ailesiyle oturduğu ev çok küçük olduğu için bu kitabı yazmak için ucuz bir öğrenci dairesi kiralayan şişmanlığı yüzünden çocukluğunda yalnız kalan bu yalnızlığı gidermek için edebiyata yönelen kişidir.

“Stockholm’de yaşayan ve roman yazmak için çırpınan arkadaşım, hayatımı romanlaştırmayı önerdiği zaman, ileri sürdüğüm tek koşul bu olmuştu. Romanı okuyacak ve uygun görmediğim yerleri çıkaracaktım. Kabul etti. Başka çaresi de yoktu zaten. Benim film tutkum gibi, o da aklını edebiyatla bozmuştu”(s.27).

Umutsuzluk, bozgun, yalnızlık, çaresizlik, karamsarlık, çözümsüzlük, kaygı, endişe ve bunaltı sarmalında gerçekleştirilemeyen istekler, sapma türü davranışlar ve topluma egemen olan ahlakı redetme, anomiye yol açmaktadır. Anomi durumunda ortaya çıkan bireydeki sapma davranışı uyum, yenilik yaratma, şekilcilik, çekilme-kaçış ve isyandır (Merton’dan akt. Yücel, 2008: 95). Roman uyum biçimlerinden çekilme-kaçış ve isyan davranışlarının sapmalarını örnekler. “Çekilme-kaçış” davranışı bireyin, bir zamanlar inandığı ve yücelttiği kültürel hedefleri ve bu hedeflere yönelik kurumsallaşmış yolları temelli olarak terk etmek anlamına gelir. Uyum biçimlerinin sonuncusu olan isyan davranışında ise birey mevcut değerleri ve yapıyı reddeder. Mevcut yapıya uyum sağlamak yerine, var olan toplumsal ve kültürel yapıyı değiştirmek ve böylece yeni bir uyum biçimi oluşturmak çabasıdır.

“Filiz”, kart karakterlerdendir. Üniversitede felsefe okumak ve film yapmak için Ankara’dan İstanbul’a giden Sami Baran’ın, orada okurken üniversitenin halk oyunları gösterisinde filme alıp sonradan âşık olduğu, dar gelirli, rejime muhalif Güneydoğulu bir ailenin kızıdır.

“Tek sorunum, benim dışımda bir hayatı olmasıydı. Genellikle solcuların bir araya geldiği üniversite toplantılarına gidiyor, onlara yakın duruyordu. Zaten ailesi de dar gelirli, Güneydoğulu bir aileydi. Babası iş kazası geçirip sakat kalarak emekliye ayrılmış bir sendikacıydı. Uzaktan ve bölük pörçük sözlerden anladığım kadarıyla rejime muhalif bir aileydiler. Filiz zaman zaman folklor kulübüne, bazen de dergi mergi gibi hiç aklımın ermediği, hatta tehlikeli bulduğum toplantılara gidiyordu. Ona bir şey olacak, diye aklımı kaçırıyordum. Sıkıyönetim hepsini toplayıp götürse ben onu nerede, nasıl bulabilirdim ki? Ülkenin en önemli politikacıları hapisteydi. Her gün tutuklamalar yapılıyor, insanlar sabaha karşı evlerinden alınıp götürülüyorlardı” (s.78).

Anominin temel niteliği, bireyin kendi dış çevresi ile ilişkisini kopartması, sadece kendine karşı sorumluluk duyması, geçmişle gelecek arasındaki bağlamı kuramaması, özlem ve heyecanını yitirmesidir (Iver, 1969: 24). Anomik bireyin kişilik yapısının dinamik bütünselliği kaybolur ve giderek toplumsal sorumluluk ve ödevlerini yerine getiremeyecek biçime dönüşür Filiz, toplumsal normlardan uzaklaşan, güçsüzlükle yok olan/edilen bireyin gösterimidir.

“Yoriko” anlatıdaki kart karakterlerdendir. Japonya’da eylemlere karışıp tutuklanıp serbest bırakıldıktan sonra İsveç’e mülteci olarak gelir. Ancak, Japonya’yı demokratik bir ülke kabul ederek oradan gelen mültecileri kabul etmeyen bu ülkede kaçak olarak çalışmak zorunda kalır. Refah düzeyi yüksek olan İsveç halkının mültecilere kayıtsız kalması, arkadaş edinememesi onu yalnızlığa ve anlamsızlığa iter. Bir gün ormanda yürürken İsveç Kralı, kraliçesi ve prensesle karşılaşır, onlarla kahve içer. İsveç’te ilk kez onlara gerçek adı olan Hanako’yu dile getirir, özü ile kurduğu bağ varoluşsal problemi ortaya çıkararak o akşam, çalıştığı binanın en üst katına çıkıp intihar etmesine neden olur.

“Pencereyi açtı, pervaza çıktı. Dört yılını geçirdiği kente ve uzaktan görünen görkemli kraliyet sarayına baktı ve kendini uçmaya bıraktı. Mutluluktan içi içine sığmayarak uçuyordu şimdi. Kral ve kraliçenin ülkesinin üstüne süzülüyordu. Ertesi sabah ölüsünü bulduklarında bile, yüzündeki mutluluk anlatımı silinmemişti” (s.142).

Yabancılaşmanın evreleri olan tecrit edilme/yok sayılma, güçsüzleşme ve anlamsızlaşma sonucu ortaya çıkan kişilik bozuklukları üç kategoriye ayrılır: Birinci grupta değerlerini ve amaçlarını yitirip içinde bulundukları an için yaşayanlar vardır. Ancak bu anı yaşama olgusu da, bir belirlilik ve anlamlılık taşımaktan yoksundur; İkinci gruptakiler ahlâksal amaçlardan yoksun, davranışlarını yönlendirecek toplumsal değerleri yitirmiş kişilerdir. Ancak bunlar, birinci gruptakilerin tersine, geleceğe yönelik amaçlar oluşturabilirler. Üçüncü gruptakiler en dramatik görünümde olanlardır. Bu kişiler bir zamanlar sıkı sıkıya bağlandıkları değer ve amaçları yitiren, dolayısıyla bir anlamda ayaklarının altındaki temeli yitirip boşluğa düşen kişilerdir. Toplum tarafından itilmişlik ve dışlanmışlık duygusunun egemen olduğu bu durum, bireyde giderek aşırı endişe ve güvensizliğe yol açar. Sonuç olarak eserde; birey her şeyden nefret edip uzaklaşırken, her durumda ezilip harcanan kişi olduğu düşüncesine saplanarak ölümü tercih eder.

“Sirikit” anlatıdaki fon karakterdir. Sami Baran’ın mahallesinde yaşayan Katherine adlı bir kızın kedisidir. Onun ölümünden sonra Sami Baran’ın dairesinin kapısına gelmiş siyam kedisidir. Sami Baran dışında kimsenin göremediği bu kedi Sami’nin onunla kendini özdeşleştirdiği özelliklere sahiptir. Bilinçdışı ruhu temsil eder.

“Kimseye bağlanmazdı o. Katherine’e bağlanmadığı gibi, bana da bağlanmamıştı. Bir otobüsün altında kalsam, ertesi gün gidip bir başkasını bulacağı belliydi. Bu yüzden ben de aynı biçimde davranmalıydım. Sirikit ezilse, zehirlense, kudursa ya da herhangi bir biçimde ölse kılım kıpırdamamalı ve hemen yeni bir kedi aramaya girişmeliydim. Doğal olan buydu. Çünkü öteki türlü insan çok ama çok acı çekiyor. (s.35).

Ürettiği nesneye mahkûm olan, tercihleri birtakım güçler tarafından yönlendirilen, kendisi adına kararlar alınan, edilgenleştirilen, kısacası bir birey olduğu unutturulan kişiler, kendine yabancılaşır. “Sirikit” kişinin kendi benliğine anlatmak /kabul ettirmek istediklerinin yansımasıdır. Sami Baran’ın iç ben’i/aynasıdır. Başkişi, yaşadığı ruhsal ve fiziksel çatışmalar karşısında, stresle başa çıkma stratejisi olarak kendisine uzak, soğuk ve sessiz tanımladığı siyam kedisi Sirikit’i hayali arkadaş seçerek, kaçar.

“Buradaki en önemli ayrıntı şu: Ben onu seçmedim, o beni seçti. Okuduğumuz romanlarda, gördüğümüz filmlerde ve gerçek hayatta hep kedileri otomobil ezer ve sahipleri ağlayıp dururlar. (Hani Michael Caine’in kedisi ezilir de uşağı benzer bir kedi bularak bunu ondan saklar ya, hatırladınız mı?) Sirikit bunun tam tersini yaşadı” (s.33).

Romanda, toplumdan soyutlanan ve kendisini sevdiği insanla birlikte gerçek dünyadan koparak hayal âlemlerine taşınma arzusunu içinde barındıran bir insan profili oluşturulur. Bu arzu, toprağa bağlı insanın reel yaşamının aksine hayali karakterlerin taşıdığı imgelerle perçinlenir. Zihinde yaratılan varlıkla gerçekten ve kendinden uzak olmak düşüncesi huzursuzluk içerisinde huzur arayan bireyi işaret eder. Sanatkar başkişideki ütopik kurgunun imgesel açılımına göndermede bulunur. Yeryüzü birey için bağlılığın, fiziksel anlamda kendini aşamamanın simgesidir. Oysa bilinç yarattığı dünya çerçevesinde özgürlüğün ve bağımsızlığın temsilcisi konumundadır. Kişinin var olmayı isteme durumu ise “eylemsiz bir istenç” (Korkmaz, 2008:129) olmaktan öteye geçmez. Zira gitmek isteme durumunu farkediş, ötelerin çağrısına kaçmak isteyen insanın en büyük trajiğidir. Oysa kaçış, bırakılmışlığını duyumsayan insanın başı üzerinde yalıtık ve sınırlı bir dünyaya inat büyümeye devam etmekte ve onu kuşatıldığı gerçekten kurtaracak ötelere çağırmaktadır. İmgenin dağılıp genişleyen alt katmanında gelinen yer ile olunan yere bulunulan arasındaki çatışma sezdirilir.

“Eski yıllarımda böyle bir şey görsem kediden nefret eder ve ondan kurtulmanın yollarını arardım. Çünkü bir canlının öldürülmesi midemi bulandırıyor, beni hasta ediyordu. Kan göremez, kasap dükkanlarına bakamazdım bile; ama uzun zaman önceydi bunlar. Değişime uğramadan önce. Şimdi tavşanın ölümünü kayıtsızca seyretmiştim. Daha doğrusu seyretmeye çalışmıştım. Çünkü içimde bir şeyler yine kanat çırpmıştı ama bu duyguyu yatıştırmıştım hemen. Mademki ben yavaş yavaş Sirikit’e benzeyecektim, o zaman bu davranışları benim de benimsemem gerekiyordu. Sadece kediler değil, bütün dünya böyleydi. Ya av oluyordun ya avcı. Ya kedi ya tavşan. Ya ölen ya öldüren” (s.50).

Toplumsal olay ve olguların bireysel olguları belirlediği(Durkeheim, 1994: 53) eserde yabancılaşma kavramı anomi “toplumsal düzeyde kural yokluğu” ile açımlanır. Eserdeki bireylerin istekleri karşısında toplumun belirleyici bir güce sahip olması, ancak toplumun buhran geçirdiği zamanlarda bireyler üzerinde toplumun denetim gücünün zayıflaması anomi durumunu ortaya çıkarır. “Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm” eserinde kişiler toplumla konumları ve kitle ile iletişimleri anomiktir. Kendi toplumlarının kurallardan kaçarken gittikleri yer de yabancı olmaları, yeni toplumlarının kurallarına uyma zorunluluğu

bireylerin anomi yaşamasına neden olur. Kurallardan kaçıp yabancı olunan toplumun kurallarına uyma zorunluluğu kişinin tükenişiyle ve kendilik değerlerinden çözülüşü ile sonuçlanır.

3. Sonuç

"Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm" romanında toplumun koyduğu kurallara uymama hâli, toplumdan tecrit edilme, güçsüzlük, kuralsızlık, anlamsızlık birey üzerindeki uyum biçimlerinde sorunlar yaratır. Toplum öznesinin tipolojisinde çekilme-kaçış davranışında özne toplumsal normları ve hedefleri reddeder, kendisinde bozgun, karamsarlık ve küskünlük duyguları oluşur. İsyan davranışında ise mevcut yapıyı kökünden değiştirmek şeklinde bir amaç olsa da edebiyatın yabancılaşmış kahramanında bu durum ancak pasif bir görünüm arz eder.

Yaşadıkları bozulmuşluğun bilincinde olan eser kişileri, devam etmek adına bu kaosu sürdürmek zorunda kalır. Suç, günah gibi değerler dünyasına ait kavramların olmadığı ortamda karakterler yaşayabilmek adına arayış içindedir. Yabancı olma durumu içsel ve dışsal anlamda anlatı karakterlerini tedirgin eder. Mekâna ve mekânın geleneklerine yabancı olmak ve oraya ait olmamak, karakterleri eğreti bir yaşam sürmeye zorlar. Kişiler kendi vatanından uzakta bir yer'li olma ya da olmama arasında sıkışırlar. Başka bir devlette var edilen yaşam, başka bir devletin mültecilere verdiği haklar ile sınırlıdır. Çünkü adalet birey ile alakalı değil yaşanılan toplumdaki yönetim kurallarının yabancılara verdiği kadardır. Böylece bireyler bulunduğu her ortamda yabancılaşırlar. Yabancı olmak, kimlik ile alakalı değildir, hissediş ve karşı değerde bireye ait bir "şey" olmamasından kaynaklanır.

Ölümün kendi dışımızdaki bir olgu olarak benimsenip 'tüm insanlar ölür' önermesi çerçevesinde kabul edilmesiyle, 'ben de öleceğim' önermesine geçiş yapmak arasında insan adına ciddi farklar vardır. Zira 'ben de öleceğim' denildiği andan itibaren ölüm ben için dışsal ve nesnel bir olgu olmaktan çıkmakta ve ben'in olanakları arasında yer almakta, daha da önemlisi en kişisel ve en içten olanağı haline dönüşmektedir. Eserde de ölüm isminden içeriğe intikamın, gerçeğin, kurtuluşun ifadesidir. "Bir Kedi Bir Adam Bir Ölüm", son kavramının simgesel gösterimidir.

KAYNAKÇA

Durkheim, E. (1994). Sosyolojik metodun kuralları(Çev.: E. Aytekin). İstanbul: Sosyal Yayınları

Hegel G.W.F. (2004), Tinin Görüngübilimi, Çev. Aziz Yıldırımlı, İstanbul: İdea Yayınevi.

Heidegger, M. (1997) Tekniğe Yönelik Soru, Çev. Doğan Özlem, İstanbul: Afa Yayınları.

Iver R. M. and Page C.H. (1969) Cemiyet, çev. Âmiran Kurtkan, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.

Korkmaz, R. (2008). Aytmatov Anlatılarında Ötekileşme Sorunu ve Dönüş İzlekleri, Ankara: Grafiker Yayınları.

Plotinus (1996), Enneadlar, Seçmeler, Çev. Zeki Coşkun, Bursa: Asa Kitabevi.

Tolan, B. (1981); Çağdaş Toplumun Bunalımı Anomi ve Yabancılaşma, Ankara: İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları.

Yücel,T. M. (2008). Kriminoloji. Ankara: Afşar Matbaacılık